

Звіт

про проведення опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

На підставі Положення про опитування (затверджено наказом ДУІТ №02.1-04-532/з від 23.09.2019), Плану проведення опитувань учасників освітнього процесу у ДІВТ ДУІТ на 2023-2024 н.р., у період з 17 по 28 жовтня 2023 року було проведено опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Опитування роботодавців є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти і освітньої діяльності у ДІВТ ДУІТ. Метою опитування є вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили практику) за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, отримання об'єктивної інформації щодо визначення позицій та потреб зацікавлених сторін у реалізації всіх освітніх програм, забезпечення зворотного зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу і розробки пропозицій щодо його удосконалення.

Цільова аудиторія – роботодавці, керівники підприємств морегосподарської галузі, крьюінгових компаній, в організаціях яких проходили практику здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами»,

«Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Всього опитано 8 респондентів. Результати опитування частково були відображені у відсотковому значенні відповідно до кількості отриманих анкет.

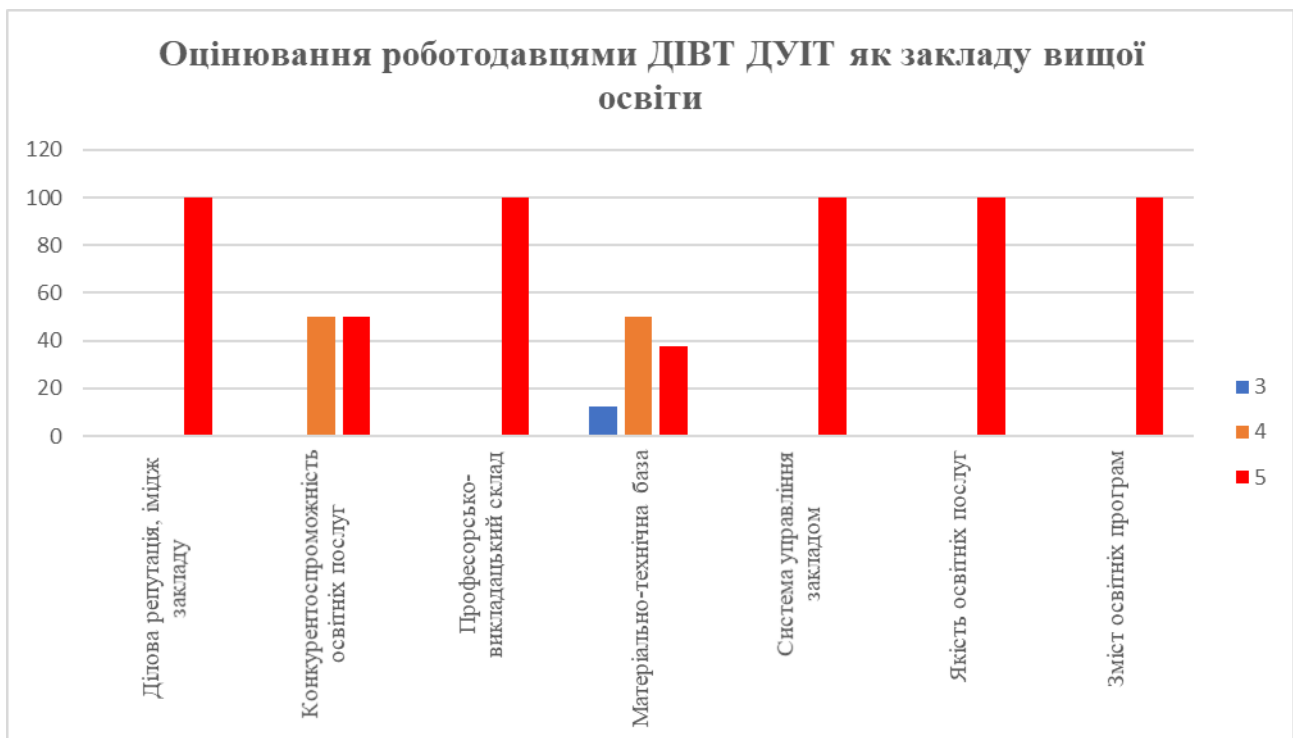
Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: оцінку ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти; зазначення кількості фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ, які працюють в організації; перелік посад, які займають фахівці-випускники ДІВТ ДУІТ в організації; оцінку якості освітніх програм/рівня підготовки фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ за певними критеріями; інформацію щодо того, чи потрібне було додаткове навчання випускників та посилення їх компетенцій, додаткових знань (умінь); коментар або побажання щодо вдосконалення освітньої програми (освітні компоненти, навички, уміння тощо) та пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу в ДІВТ ДУІТ; оцінку якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ за певними критеріями.

Результати оцінювання роботодавцями ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти за такими критеріями, як ділова репутація, імідж закладу; конкурентоспроможність освітніх послуг; професорсько-викладацький склад; матеріально-технічна база; система управління закладом; якість освітніх послуг; зміст освітніх програм наведено в таблиці 1. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

Таблиця 1 - Оцінювання роботодавцями ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти *У відсотках*

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5

1.	Ділова репутація, імідж закладу	0	0	0	0	100
2.	Конкурентоспроможність освітніх послуг	0	0	0	50	50
3.	Професорсько-викладацький склад	0	0	0	0	100
4.	Матеріально-технічна база	0	0	12,5	50	37,5
5.	Система управління закладом	0	0	0	0	100
6.	Якість освітніх послуг	0	0	0	0	100
7.	Зміст освітніх програм	0	0	0	0	100

Аналіз таблиці 1 показує, що роботодавці високо оцінили (5 балів) ДІВТ ДУІТ за такими критеріями: «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «система управління закладом», «якість освітніх послуг», «зміст освітніх програм». Такі критерії оцінювання як «конкурентоспроможність освітніх послуг», «матеріально-технічна база» були оцінені деякими роботодавцями в 4 бали.

На питання «Чи потрібне було додаткове навчання фахівців? Які компетенції необхідно було посилити?» було надано наступні пропозиції:

- посилити компетенції щодо використання Стандартного морського розмовника ІМО та використання англійської мови;
- посилити рівень знань щодо володіння іноземною мовою в частині використання збірника стандартизованих фраз CESNI, фраз зв'язку між судном та берегом, з безпеки судна та під час лиха;
- посилити компетентності, що стосуються здатності до самоосвіти;
- посилити увагу до вивчення особливостей перевезення небезпечних вантажів (за вимогами IMDG Code); планування, забезпечення та нагляду за безпечним розміщенням, кріпленням вантажів та догляд за вантажами під час рейсу.

Частина респондентів вмотивовано погодилась з відсутністю необхідності проведення додаткового навчання фахівців.

На питання «Які додаткові знання (уміння) повинна забезпечувати освітня програма?» було надано відповіді:

- розширити коло соціальних навичок;
- розвинути навички керівництва екіпажем та ефективної комунікації;
- формувати навички надання першої медичної та екстреної медичної допомоги на судні, особливо в умовах обмеженого доступу до медичних ресурсів;
- посилювати здатність до комплексного розв'язання проблем;
- вдосконалювати знання, які стосуються інноваційних технологій, що застосовуються в морській галузі, включаючи автоматизацію, дистанційне управління тощо.

Частина респондентів вмотивовано погодилися з відсутністю необхідності забезпечення освітньо-професійними програмами додатковими знаннями (уміннями).

На питання «Ваші пропозиції та побажання щодо вдосконалення освітньої програми (освітні компоненти, навички, уміння тощо)» роботодавцями було запропоновано:

- передбачити у змісті освітньо-професійних програм вивчення методів та стратегій управління транспортно-логістичними системами, особливо в контексті морського транспорту;

- підвищити мотивацію та вміння досягати автономність у процесі вивчення іноземної мови;
- посилити знання щодо управління безпечним та ефективним проведенням технічного обслуговування та ремонту;
- додати у вибірковий блок курс, спрямований на вивчення та аналіз геополітичних аспектів, пов'язаних з використанням морських ресурсів;
- додати курс з морської інженерії, який передбачає вивчення інженерних аспектів, зокрема тих, що стосуються конструкції та обслуговування морських інженерних споруд;
- посилити рівень підготовки щодо надання першої медичної допомоги на судні.

На питання «Ваші пропозиції та побажання щодо вдосконалення освітнього процесу в ДІВТ ДУІТ» було надано пропозиції:

- розширити обсяги проведення практичних занять в установах партнерів-роботодавців;
- посилити участь у проектах, що об'єднують різні аспекти морської науки та техніки.

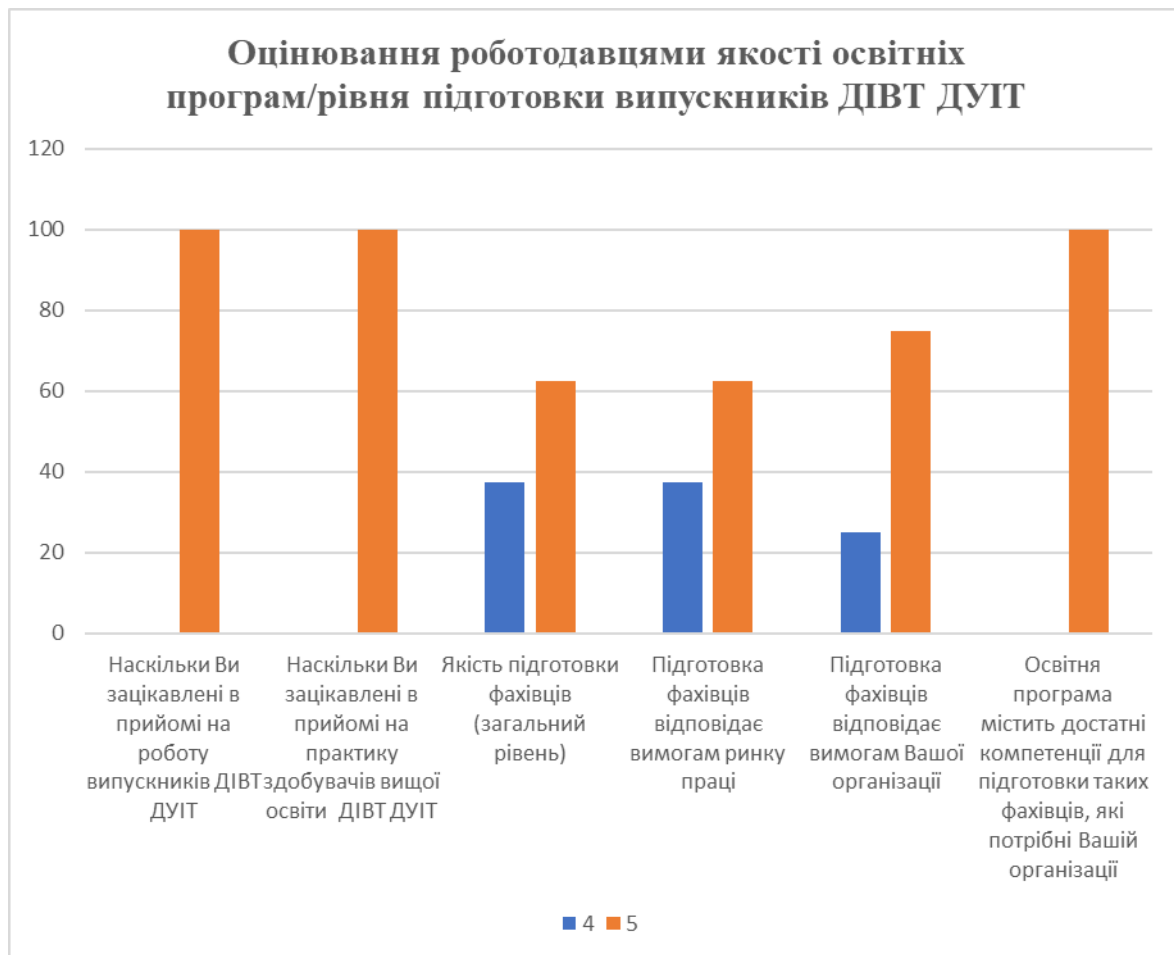
Більша частина респондентів цілком задоволена організацією освітнього процесу у ДІВТ ДУІТ.

Результати оцінювання якості освітніх програм/рівня підготовки фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ наведені в таблиці 2. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями якості освітніх програм/рівня підготовки випускників ДІВТ ДУІТ *У відсотках*

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ДІВТ ДУІТ	0	0	0	0	100

2.	Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на практику здобувачів вищої освіти ДІВТ ДУІТ	0	0	0	0	100
3.	Якість підготовки фахівців (загальний рівень)	0	0	0	37,5	62,5
4.	Підготовка фахівців відповідає вимогам ринку праці	0	0	0	37,5	62,5
5.	Підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації	0	0	0	25	75
6.	Освітня програма містить достатні компетенції для підготовки таких фахівців, які потрібні Вашій організації	0	0	0	0	100

Аналіз таблиці 2 показує, що роботодавці високо оцінили якість освітніх програм/рівня підготовки випускників ДІВТ ДУІТ за такими критеріями: «зацікавленість в прийомі на роботу випускників», «зацікавленість в прийомі на практику здобувачів», «освітня програма містить достатні компетенції для

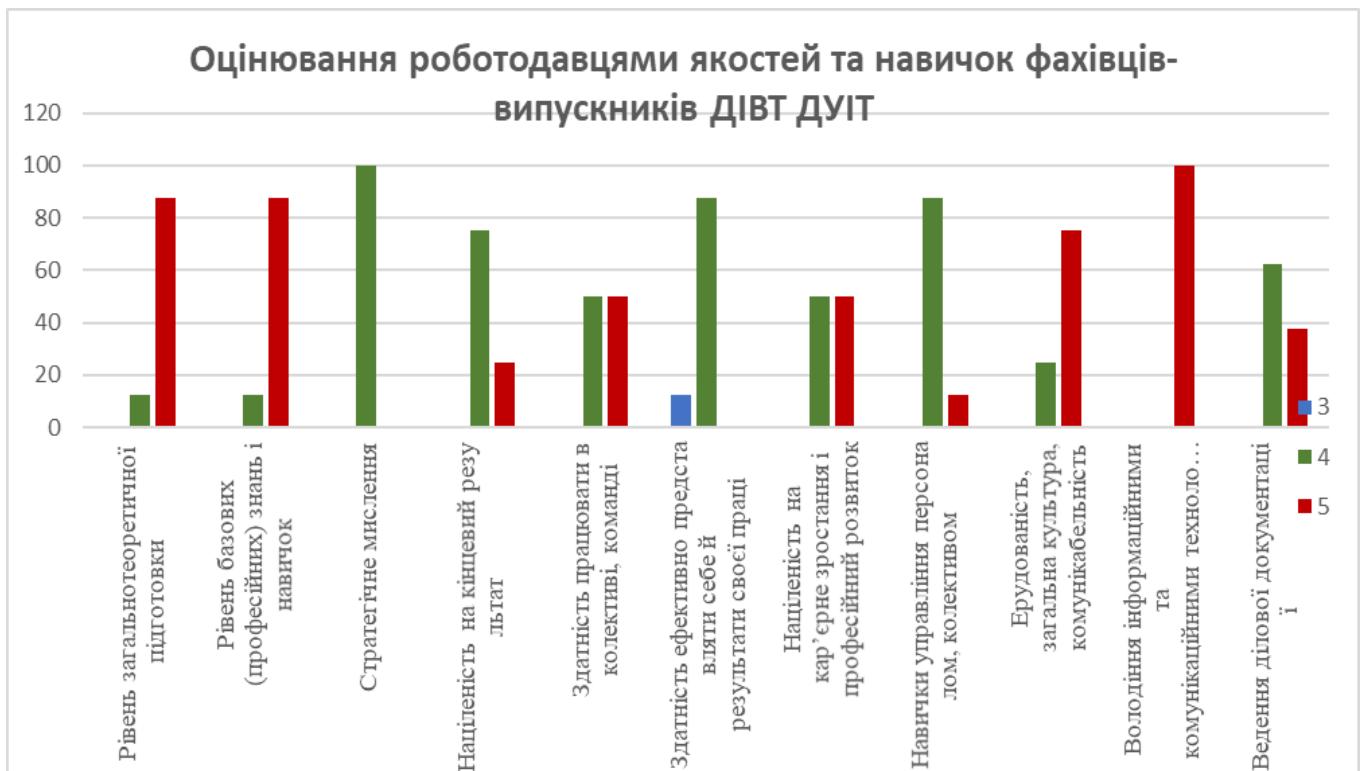
підготовки необхідних фахівців». Такі критерії оцінювання, як «якість підготовки фахівців (загальний рівень)», «відповідність вимогам ринку праці», «підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації» були оцінені деякими роботодавцями в 4 бали.

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ наведені в таблиці 3. Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою: від 1 – незадовільний рівень до 5 балів – дуже високий рівень.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями якостей та навичок фахівців-випускників ДІВТ ДУІТ *У відсотках*

	Критерії оцінювання	Бали				
		1	2	3	4	5
1.	Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	0	12,5	87,5
2.	Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	0	12,5	87,5
3.	Стратегічне мислення	0	0	0	100	0
4.	Націленість на кінцевий результат	0	0	0	75	25
5.	Здатність працювати в колективі, команді	0	0	0	50	50
6.	Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	12,5	87,5	0
7.	Націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток	0	0	0	50	50
8.	Навички управління персоналом, колективом	0	0	0	87,5	12,5
9.	Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	0	25	75
10.	Володіння інформаційними та	0	0	0	0	100

	комунікаційними технологіями					
11.	Ведення ділової документації	0	0	0	62,5	37,5

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці достатньо високо оцінили якості та навички фахівців-випускників за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики». Найвищі бали (максимальні відсотки за балом 5) надали за критеріями: «рівень загальнотеоретичної підготовки» – 87,5%, «рівень базових (професійних) знань і навичок» – 87,5%, «здатність працювати в колективі, команді» – 50%, «націленість на кар'єрне зростання і професійний розвиток» – 50%; «націленість на кінцевий результат» – 25%, «навички управління персоналом, колективом» – 12,5%, «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» – 75%, «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» – 100% респондентів. Такі критерії оцінювання як «рівень загальнотеоретичної підготовки» – 12,5%, «рівень базових (професійних) знань і навичок» – 12,5%, «стратегічне мислення» – 100%, «здатність працювати в колективі, команді» – 50%, «націленість на

кар'єрне зростання і професійний розвиток» – 83,3%; «націленість на кінцевий результат» – 75%, «навички управління персоналом, колективом» – 87,5%, «ерудованість, загальна культура, комунікабельність» – 25%, «стратегічне мислення», «ведення ділової документації» – 62,5% частина роботодавців оцінила в 4 бали.

Коментарі та побажання роботодавців щодо розвитку компетентностей сучасних фахівців було надано наступні:

- формувати комунікативні та соціальні компетентності, self-менеджмент та вольові компетенції;
- орієнтувати здобувачів на результат, стресостійкість, уміння приймати рішення, навички кризового менеджменту, вміння працювати в команді;
- розвивати гнучкість мислення, адаптивність, вміння сприймати критику;
- формувати навички управління людськими ресурсами в морському середовищі;
- формувати компетентності необхідні для осіб командного складу морських суден відповідно до вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти та відповідних мінімальних стандартів компетентності встановлених у додатку до Конвенції.

Висновки

З метою удосконалення якості вищої освіти у період з 17 по 28 жовтня 2023 року було проведено опитування роботодавців щодо якості підготовки фахівців у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматизи».

Дані моніторингу оцінювання роботодавцями рівня задоволеності якістю підготовки фахівців у ДІВТ ДУІТ дозволяють зробити наступні висновки:

1. За такими критеріями, як «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «система управління закладом», «якість

освітніх послуг», «зміст освітніх програм» 100% роботодавців надали найвищу оцінку ДІВТ ДУІТ як закладу вищої освіти.

2. На думку роботодавців, на високу оцінку якості освітніх програм/рівня підготовки випускників ДІВТ ДУІТ заслуговують такі критерії, як «зацікавленість в прийомі на роботу випускників», «зацікавленість в прийомі на практику здобувачів вищої освіти», «освітня програма містить достатні компетенції для підготовки необхідних фахівців, які потрібні Вашій організації». Дані характеристики відповідають основним вимогам роботодавців до компетентностей та навичок випускників спеціальності. Менші бали (4 бали) було надано за наступні критерії – «якість підготовки фахівців (загальний рівень)», «підготовка фахівців відповідає вимогам Вашої організації та ринку праці».

3. Роботодавці достатньо високо оцінили якості та навички фахівців-випускників за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматки». Високу оцінку (максимальні відсотки за балом 5) було надано за критеріями: «стратегічне мислення», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» тощо.

4. Серед основних якостей та навичок випускників освітньо-професійної програми працедавці при опитуванні надали перевагу формуванню саме професійних компетентностей здобувачів. Дані характеристики відповідають основним вимогам роботодавців до компетентностей та навичок випускників спеціальності. Менші бали отримали наступні критерії оцінювання (відсоток за балом 4): «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «навички управління персоналом, колективом». Менш оцінені якості стосуються або особистісних якостей здобувачів, або вдосконалюються вже безпосередньо у процесі роботи.

З урахуванням даних моніторингу, коментарів та побажань пропонується:

- посилити компетенції щодо використання Стандартного морського розмовника ІМО та використанню англійської мови;
- посилити рівень знань щодо володіння іноземною мовою в частині використання збірника стандартизованих фраз CESNI, фраз зв'язку між судном та берегом, з безпеки судна та під час лиха;
- посилити увагу до вивчення особливостей перевезення небезпечних вантажів (за вимогами IMDG Code); планування, забезпечення та нагляду за безпечним розміщенням, кріпленням вантажів та догляд за вантажами під час рейсу;
- формувати навички надання першої медичної та екстреної медичної допомоги на судні, особливо в умовах обмеженого доступу до медичних ресурсів;
- вдосконалювати знання, які стосуються інноваційних технологій, що застосовуються в морській галузі, включаючи автоматизацію, дистанційне управління тощо;
- передбачити у змісті освітньо-професійних програм вивчення методів та стратегій управління транспортно-логістичними системами, особливо в контексті морського транспорту;
- посилити знання щодо управління безпечним та ефективним проведенням технічного обслуговування та ремонту;
- подати у вибірковий блок курс, спрямований на вивчення та аналіз геополітичних аспектів, пов'язаних з використанням морських ресурсів;
- додати курс з морської інженерії, який передбачає вивчення інженерних аспектів, зокрема тих, що стосуються конструкції та обслуговування морських інженерних споруд;
- розширити обсяги проведення практичних занять в установах партнерів-роботодавців;
- посилити участь у проєктах, що об'єднують різні аспекти морської науки та техніки;
- формувати компетентності необхідні для осіб командного складу морських суден відповідно до вимог Міжнародної конвенції про підготовку і

дипломування моряків та несення вахти та відповідних мінімальних стандартів компетентності встановлених у додатку до Конвенції;

- формувати навички управління людськими ресурсами в морському середовищі;
- розширювати коло соціальних навичок;
- посилювати компетентності, що стосуються здатності до самоосвіти;
- розвивати навички керівництва екіпажем та ефективної комунікації;
- посилювати здатність до комплексного розв'язання проблем;
- формувати комунікативні та соціальні компетентності, self-менеджмент та вольові компетенції;
- орієнтувати здобувачів на результат, стресостійкість, уміння приймати рішення, навички кризового менеджменту, вміння працювати в команді;
- розвивати гнучкість мислення, адаптивність, вміння сприймати критику.

Результати анкетування були розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри СВЕТСВТ, ПМІТД, СГД та Вченої ради ДІВТ ДУІТ. Фактичне впровадження побажань роботодавців враховується науково-педагогічними працівниками інституту при складанні робочих програм освітніх компонентів, силабусів, розробці лекційних та практичних занять. Загальні зауваження та пропозиції роботодавців ДІВТ ДУІТ свідчать про достатньо позитивну оцінку змісту освітніх програм та конструктивне налаштування щодо необхідності постійного удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Директор ДІВТ ДУІТ

Олена ДАКІ

Голова Ради з якості вищої

Освіти ДІВТ ДУІТ

Олена БАЙРАМОВА